

VAPAA-AJAN KALASTAJA 6-2007

Itämeri tarvitsee uudenlaisia toimia ja tuuriakin

Itämeren tilaa pidetään vakavana, jopa toivottoman huonona. On arveltu, että meren palauttaminen elinkelpoiseksi on mahdotonta. Toisaalla nähdään, että toivoa on. Lokakuussa aloitetun Itämeri-Argumenta-seminaarisarjan järjestäjät näkevät mahdollisuuden uudessa ajattelussa ja lähestymistavoissa, joissa uusin luonnontieteellinen ja yhteiskunnallinen tieto yhdistetään taloudelliseen ja poliittiseen päätöksentekoon. Ongelmat tunnetaan riittävän hyvin. Perusteellinen ja monitieteinen keskustelu niiden ratkaisusta puuttuu. Ratkaisua ei etsitä vain luonnontaloudesta, vaan mukana on rantavaltioiden yhteiskunta- ja talouselämä uhkineen ja mahdollisuuksineen.

Itämeri ei ole vain uhri, jota kuormitetaan ravinteilla, ympäristömyrkyillä ja vieraila lajeilla. Sen tila vaikuttaa rannoilla ja kauempanakin asuvien elämään ja toimeentuloon. Seminaarissa esiintynyt kirjailija Antti Tuuri kertoi kokevansa Itämeren elävänä olentona, joka jokiensä kautta ulottaa vaikutuksensa puoleen Eurooppaan. Huoli Itämeren tilasta ei ole vain ranta-asukkaiden asia, vaan meidän kaikkien.

Kalastajien on helppo yhtyä Tuurin käsitykseen. Suurin osa Itämerelle syönnösvaellukselle lähteneistä lohista ei enää palaa lisääntymään Torniojokeen. Jos palaakin, on lisääntymisessä ajoittain outoja ongelmia. Tuuri kyllästyi kyntämään levälauttoja ja pakeni Suomenlahden vesiltä Pohjanlahdelle. Itämeren ongelmia ei kuitenkaan voi paeta, kalastimme sitten Suomenlahdella tai Torniojoen latvoilla.

Turku ja Helsinki ovat haastaneet kunnat, yritykset ja yhteisöt toimiin Itämeren puolesta. Keskusjärjestö on vastannut tähän. Kalastuksen harrastajien on helppo ymmärtää vesiensuojelun välttämättömyys. Ahkerina vesillä liikkujina he tarkkailevat kalavesien tilaa. Keskusjärjestön omassa hankkeessa pyydetään kalastajia tekemään havaintoja vesien tilasta kertovien kalalajien, harjuksen, mudun ja säyneen sekä särjen ja sorvan esiintymisestä ja runsaudesta. Toivottavasti lähivuosina kertyy runsaasti havaintoja vilkkaista mutuparvista Suomenlahdella ja Saaristomerellä.

Ilkka Mäkelä